

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/19/2025
Identifikačné číslo spisu:	7011201061
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7011201061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. W. I., narodeného X. B. XXXX, D., I. G. X, Č. M., adresa pre doručovanie: B. - C., C..B..H. XX, Č. M., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o zaplatenie 4 616 647 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 40C/21/2023 (pôvodne na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40C/23/2012), o návrhu žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu vedeného na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 40C/21/2023 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh žalobcu na vydanie rozhodnutia o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ako súdu najbližšie spoločne nadriadenému príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať s tým, že navrhovaná delegácia nebude na ujmu iných účastníkov konania. Žalobca v návrhu poukázal na systémovú zaujatosť Mestského súdu Košice, ktorý sídli v rovnakej budove ako Krajský súd v Košiciach (tento dôvod vo svojom návrhu bližšie rozviedol). Navrhoval, aby bol predmetný spor prikázaný Mestskému súdu Bratislava IV, ktorý je príslušným súdom na rozhodovanie v konaniach o náhradu škody proti žalovanej Slovenskej republike (v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky), keď súdne konanie bude oveľa menej nákladné aj pre žalovanú z hľadiska časového i výdavkov na cestu.

2. Žalovaná uviedla, že konanie sa vedie od roku 2012 a dosiaľ takéto námietky produkované neboli. Pretože nevzhliadla žiaden dôvod v zmysle § 39 ods. 2 CSP, s návrhom žalobcu na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV nesúhlasila.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne

nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený Mestskému súdu Košice a Mestskému súdu Bratislava IV (§ 39 ods. 3 CSP) po preskúmaní spisu dospel k záveru, že návrh žalobcu (pozn.: nejde o podanie vo veci samej, autorizácia ako pri podaní vo veci samej sa nevyžaduje) na prikázanie sporu inému súdu nie je dôvodný, a preto mu nie je možné vyhovieť.

5. Prikázanie sporu/veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (alebo účastníka konania civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného (mimo)sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že spor/vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie sporov/vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci/sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom).

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strany sporu, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu sporu.

7. Z návrhu (neskôr doplnený, ale bez relevantných dôvodov) žalobcu v časti týkajúcej sa prikázania veci z dôvodu vhodnosti (uznesením Krajského súdu v Košiciach z 9. apríla 2025 sp. zn. 9NcC/2/2025 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Sandra Veľká nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci) je zjavné, že tieto dôvody žalobca vidí v nákladoch vynaložených na cestovanie z Č. M. s tým, že by konanie bolo menej nákladné i pre žalovanú. Ostatné dôvody z hľadiska tohto návrhu neboli relevantné, pretože sa týkali podľa žalobcu „systémovej zaujatosti“, čo nemožno hodnotiť ako dôvod pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Ani zníženie cestovných nákladov a úspora času vynaloženého na cestovanie na súdne pojednávania do Košíc nie sú bez ďalšieho dostatočným dôvodom pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, pričom súd v tejto časti návrhu prihliadol aj na záujmy a vyjadrenie žalovanej, ktorá s návrhom žalobcu na prikázanie sporu inému súdu nesúhlasila. Pre úplnosť sa uvádza, že spor sa vedie od roku 2012 a žalobca podal žalobu v obvode Krajského súdu v Košiciach (spor bol prejednaný už viacerými inštanciami).

8. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalobcu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.